

Bijeenkomst Steunpunt Erfgoed
Voorbij gemeentegrenzen 2024

Hollandse Waterlinies

Lodewijk van Roij (RCE)

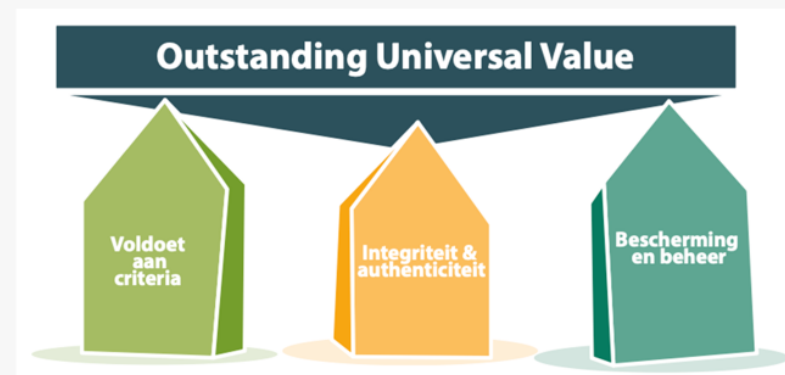
Untung Buter (Provincie Noord-Holland)

OUV – criteria:

- Een buitengewoon voorbeeld van een Europees verdedigingssysteem van de moderne tijd dat intact is gebleven;
- Een ingenieus systeem van militaire verdediging door inundatie dat gebruik maakt van eigenschappen en elementen van het aanwezige landschap;
- Uniek in de Europese architectuurgeschiedenis;
- Een illustratie van Nederlandse inventiviteit in land- en waterbeheersing

Bescherming van werelderfgoed in Nederland

Het Werelderfgoedverdrag en de *Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention* verplichten tot het behoud van de uitzonderlijke universele waarde (OUV) van werelderfgoed, inclusief de condities van integriteit en authenticiteit.

In Nederland krijgt bescherming gestalte via:

- aanwijzing als beschermd monument (rijks-, provincial of gemeentelijk)
- aanwijzing als (rijks)beschermd stads- of dorpsgezicht
- (aanvullende) planologische regels*

* Voorheen in Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), thans via Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Instructieregels werelderfgoed in Bkl (I)

Het Bkl bevat de volgende instructieregels voor werelderfgoed:

- **afdeling 7.2** (artikelen 7.3 en 7.4): 'getrapte' instructieregels, gericht op omgevingsverordening
- **artikel 5.131**: instructieregel gericht op omgevingsplan

Instructieregels werelderfgoed in Bkl (II)

Artikel 7.4 (kernkwaliteiten)

- Kernkwaliteiten zijn de, in het belang van het behoud van de uitzonderlijke universele waarde van werelderfgoed, in bijlage XVII in hoofdlijnen beschreven essentiële kenmerken van het aanwezige landschap en cultureel erfgoed
- Bij omgevingsverordening worden de kernkwaliteiten nader uitgewerkt
- Bij omgevingsverordening worden in het belang van de instandhouding en versterking van de kernkwaliteiten regels gesteld over omgevingsplannen en projectbesluiten van provincie of waterschap*
- De regels houden in ieder geval in dat geen activiteiten worden toegelaten die de kernkwaliteiten aantasten

* Voor projectbesluiten van het Rijk geldt artikel 9.2 Bkl

Instructieregels werelderfgoed in Bkl (III)

Artikel 5.131 (behoud werelderfgoed)

“In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met het belang van het behoud van de uitzonderlijke universele waarde van werelderfgoed.”

Algemene rijksregels werelderfgoed in Bal*

Artikel 14.7 (specifieke zorgplicht)

“Degene die een activiteit verricht die werelderfgoed betreft en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit kan leiden tot het beschadigen of vernielen van werelderfgoed of een onderdeel daarvan, is, voor zover dit de uitzonderlijke universele waarde raakt, verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om deze beschadiging of vernieling te voorkomen.”

* Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Voorgenomen wijziging Bkl*

Toevoegen van een nieuw vijfde lid aan artikel 7.4. Dit geeft een bevoegdheid voor gedeputeerde staten om **ontheffing** te verlenen of af te wijken van het bepaalde in het vierde lid dat geen activiteiten (mogen) worden toegelaten die de kernkwaliteiten aantasten.

Ontheffing of afwijken is mogelijk voor zover het gaat om activiteiten die in overeenstemming zijn met het belang van het **behoud van de uitzonderlijke universele waarde** van werelderfgoed.

*Zie: <https://www.internetconsultatie.nl/werelderfgoed/b1>

Omgevingsverordening NH2022 Hfdst. 6 Instructieregels

Sub paragraaf 6.2.5.3 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

Artikel 6.61 Kernkwaliteiten Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarden

De kernkwaliteiten van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde zijn uitgewerkt en geobjectiveerd in [bijlage 8a Kernkwaliteiten UNESCO](#), [Bijlage 8b Gebiedsanalyses Kernkwaliteiten Hollandse Waterlinies](#) en [bijlage 8c Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies](#).

Artikel 6.62 Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

- **1.** Voor zover een omgevingsplan betrekking heeft op het werkingsgebied [Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde](#) bevat het regels gericht op de instandhouding of versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.
- **2.** Het omgevingsplan voorziet uitsluitend in nieuwe activiteiten die de kernkwaliteiten als bedoeld in [Artikel 6.61](#) niet aantasten.
- **3.** In afwijking van het tweede lid kan het omgevingsplan voorzien in een grootschalige stads- of dorpsontwikkelingslocatie of glastuinbouwlocatie dan wel een grootschalig [bedrijventerrein](#) of infrastructuurproject, voor zover:
  - **a.** er sprake is van een groot openbaar belang;
  - **b.** er geen reële alternatieven zijn; en
  - **c.** er voldoende maatregelen worden getroffen om de nadelige effecten van de ontwikkeling op de instandhouding of versterking van de kernkwaliteiten als bedoeld in Artikel 6.61 te mitigeren of te compenseren.

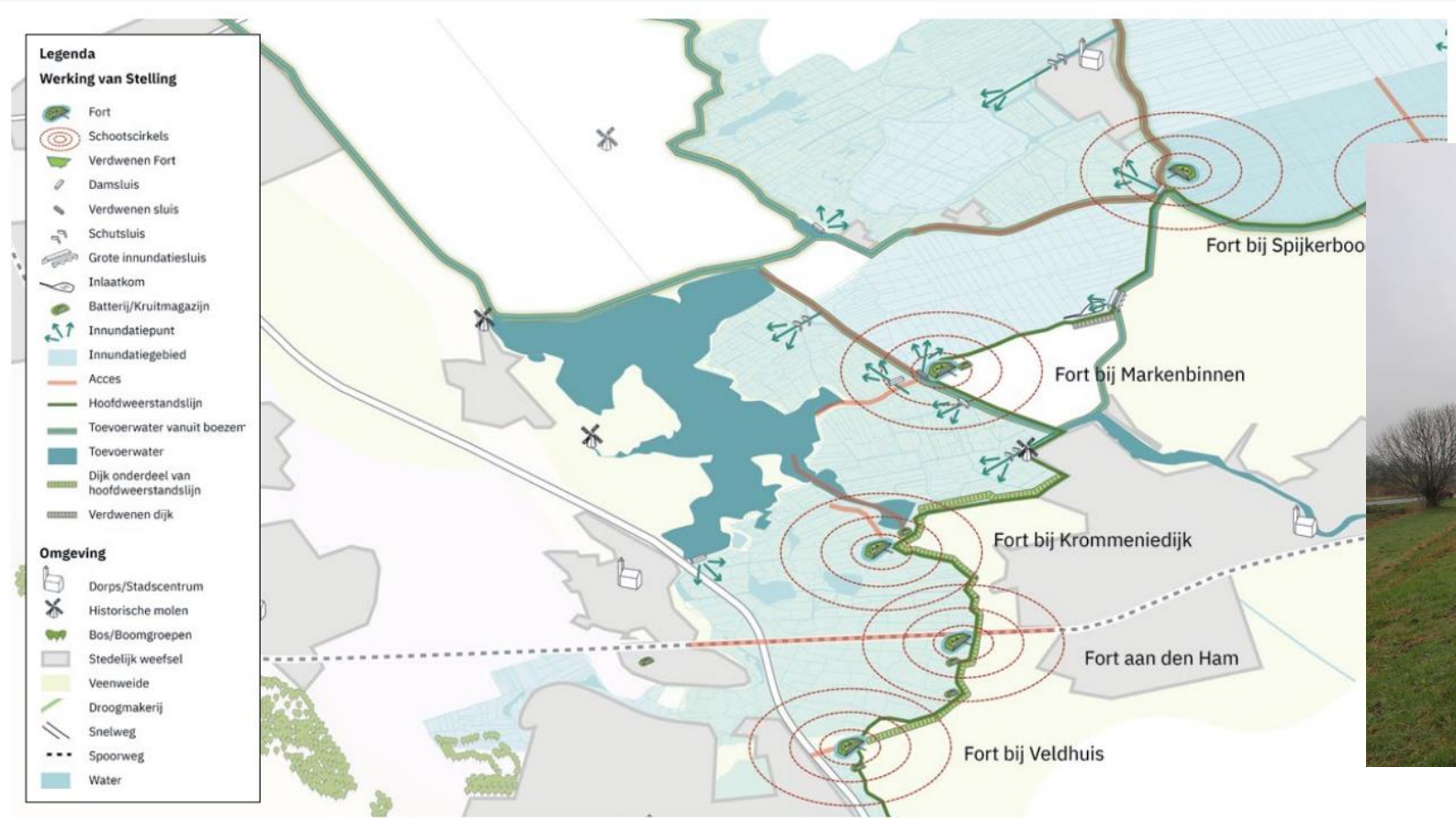

Gebiedsanalyses (I)

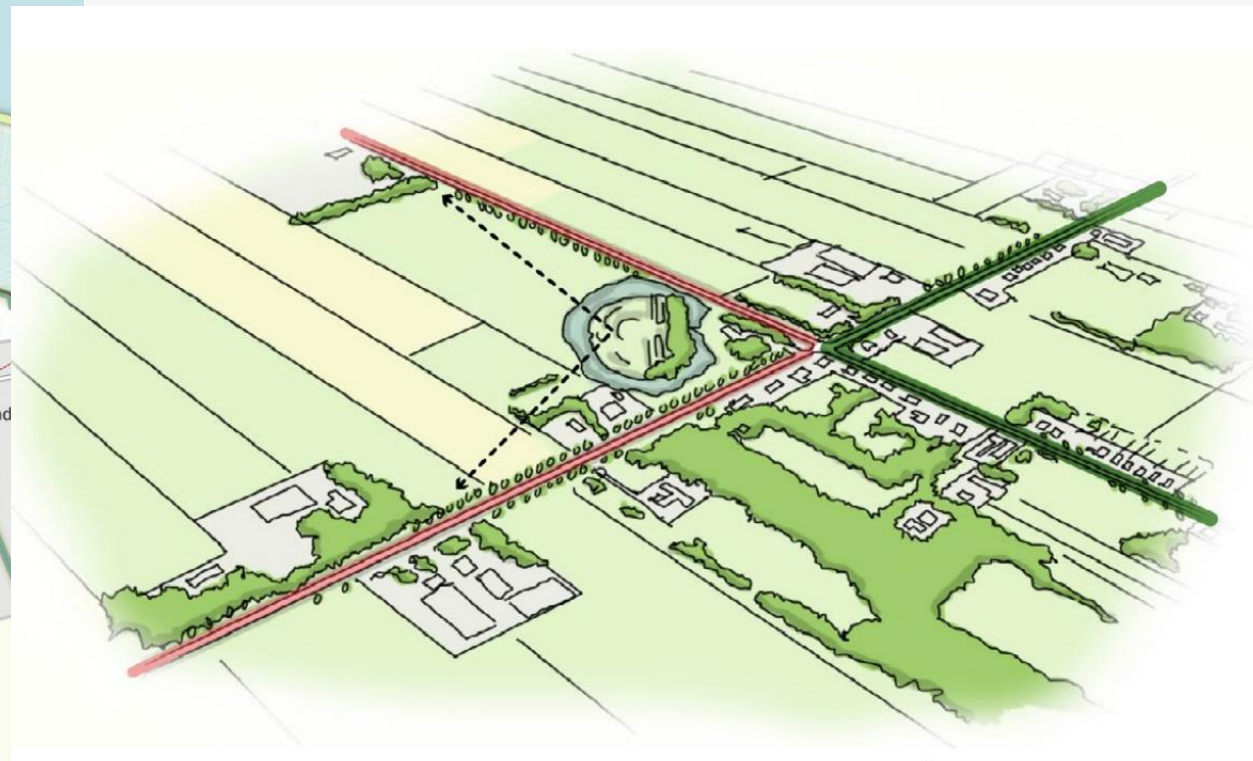
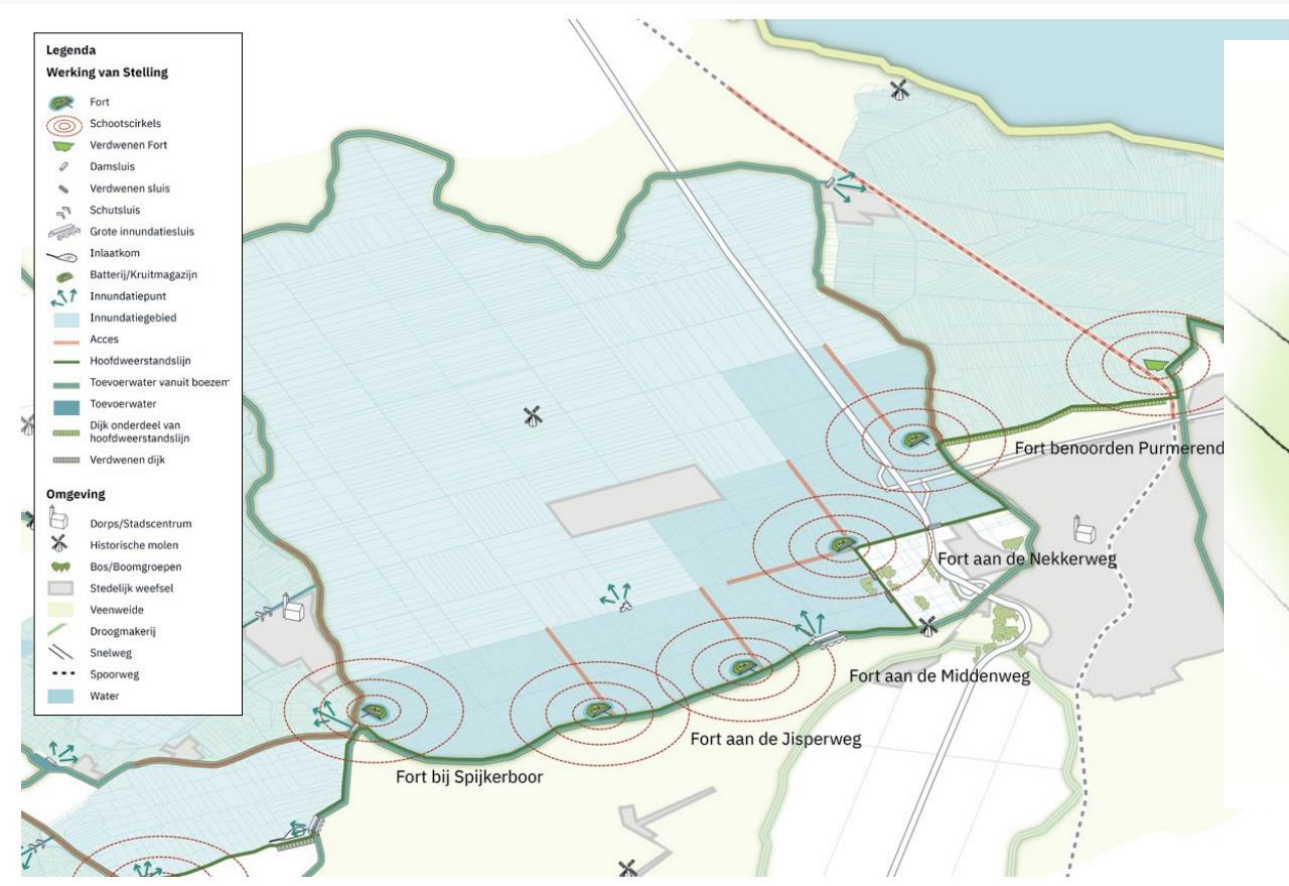

Gebiedsanalyses (II), Stelling v Amsterdam Noord, fort bij Veldhuis

Gebiedsanalyses (III) Stelling v Amsterdam Noord, Fort a/d Nekkerweg

Gebiedsanalyses (IV), Vechtstreek Noord, Muiden

